

Aan: Algemeen Bestuur

E-mail: Beleidsadvies@ggdhaaglanden.nl

Datum: 27-08-2025

Onderwerp: Vocht- en Schimmelproblematiek regio Haaglanden

Het Algemeen Bestuur (AB) heeft op 28 november 2024 GGD Haaglanden gevraagd onderzoek te doen naar het verhoogde aantal meldingen over vocht- en schimmelmeldingen.

Om deze vraag te beantwoorden is er gebruik gemaakt van data uit de Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen (GM V&O) en gezondheid en milieumeldingsdata (4769 meldingen) bij GGD Haaglanden van 2014 tot 2024. De Gezondheidsmonitor geeft een beeld van hoe vaak en bij wie vocht- en schimmelproblematiek voorkomt. De data van de meldingen geven inzicht in de problematiek waarmee inwoners zich bij de GGD melden met een hulpvraag m.b.t. hun leefomgeving.

De belangrijkste bevindingen zijn:

- Uit de data van de GM V&O blijkt dat één op de zes inwoners in Haaglanden schimmel of vochtplekken heeft in woon- en/of slaapkamer. Dit is toegenomen t.o.v. 2016 en 2020. Een aanzienlijk deel (79%) van de meldingen bij de GGD over gezondheid en milieu heeft te maken met het binnenmilieu (d.w.z. in woningen), waarvan het grootste deel over vocht- en schimmelproblematiek en ventilatie gaat.
- Inwoners die moeite hebben met rondkomen hebben 2x zo vaak vocht of schimmel in woon- en/of slaapkamer (28%) dan bij inwoners die geen moeite hebben met rondkomen (14%).
- Schimmelproblemen komen vaker voor in particuliere huurwoningen (30%) en woningcorporatie huurwoningen (20%) dan in koopwoningen (12%).
- Uit informatie die de GGD uit haar contact met inwoners ophaalt uit wijken met achterstand blijkt dat inwoners vocht- en schimmel in huis als een groot probleem ervaren. Ook blijkt uit dat contact zij onmacht ervaren wanneer er om hulp gevraagd wordt bij instanties.

GGD Haaglanden concludeert dat vocht- en schimmelproblemen nog altijd veel voorkomen. Inwoners die moeite hebben met rondkomen hebben hier het meeste last van. Deze vocht- en schimmelproblemen kunnen o.a. luchtwegklachten veroorzaken en verergeren.

Oorzaken van vocht en schimmel in huis komen door een combinatie van bouwkundige kenmerken van woningen zoals isolatie, ventilatie en lekkages en het gedrag van bewoners (bijvoorbeeld ventileren of verwarmen). GGD Haaglanden merkt in contact met inwoners dat die hun woning minder zijn gaan verwarmen en ventileren. Inwoners met moeite hebben met rondkomen) wonen vaker in minder goed geïsoleerde en geventileerde woningen, hebben minder financiële ruimte om hun woning te verwarmen en kunnen minder toegang hebben tot informatie over preventie van schimmelproblemen.

Bijlage 1. Vocht en schimmelproblemen: oorzaken en gezondheidsrisico's

Schimmels worden veroorzaakt door te veel vocht in huis. Een vochtprobleem is vaak complex en kan veel verschillende oorzaken hebben (zie kader). Blootstelling aan schimmel binnenshuis houdt verband met ademhalingsklachten zoals astma, allergieën, hoesten en luchtweginfecties, vooral bij kinderen en mensen met een verzwakt immuunsysteem. Een belangrijke risicofactor gerelateerd aan bestaanszekerheid is energiearmoede. Huishoudens in energiearmoede stellen vaker ventileren of verwarmen uit om kosten te besparen en hebben minder middelen om de woningkwaliteit te verbeteren (bijvoorbeeld bij gebrekkige ventilatie, lekkages of onvoldoende isolatie). Daarnaast hebben huishouders met energiearmoede vaak ook minder mogelijkheden om hun woonomgeving te verbeteren — bijvoorbeeld doordat ze in huurwoningen wonen en afhankelijk zijn van de bereidheid van verhuurders om structurele problemen aan te pakken.

De belangrijkste oorzaken van veel vocht en schimmel

Bouwtechnische oorzaken: Voorbeelden hiervan zijn bouwvocht, optrekkend vocht, condensatie op niet-geïsoleerde buitenmuren of ramen met enkel glas, een vochtige kruipruimte, regendoorslag en lekkages.

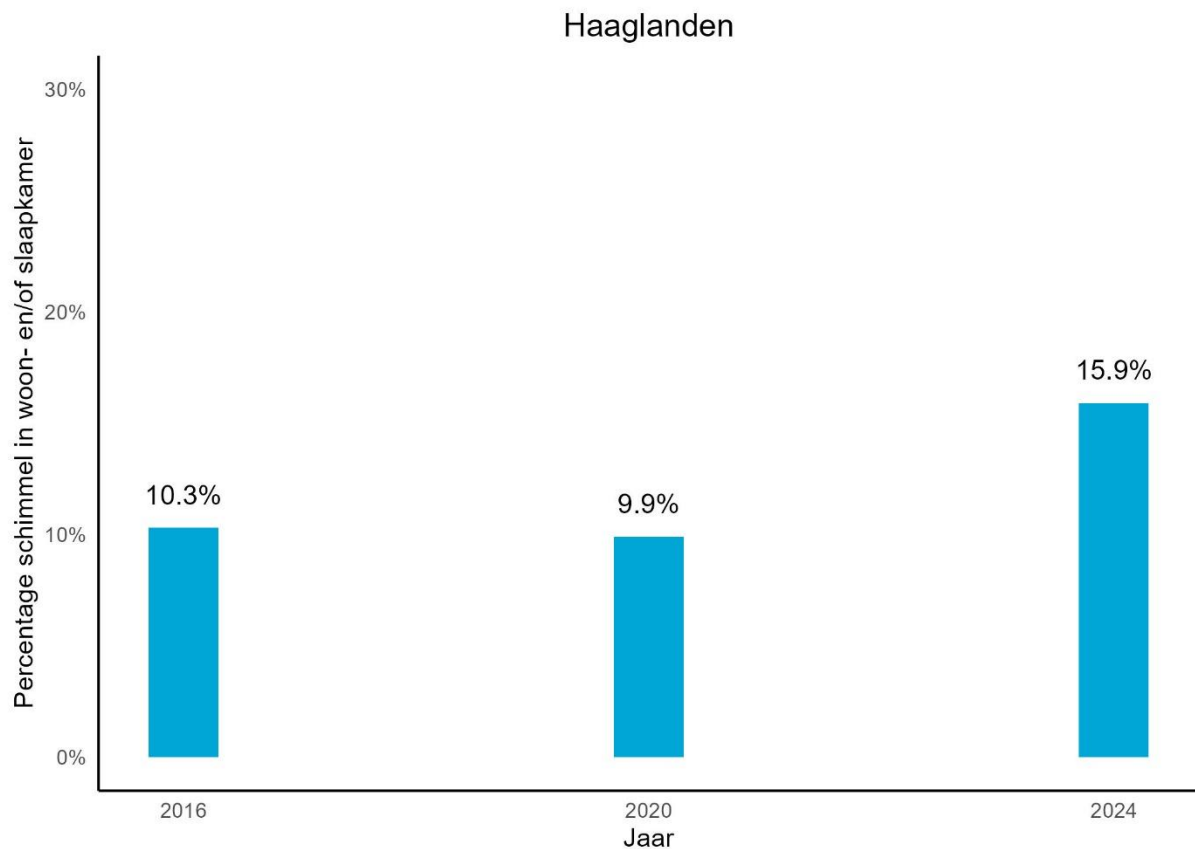
Bewonersgedrag: Door alledaagse activiteiten in huis komt vocht (waterdamp) vrij. Dit gebeurt bijvoorbeeld tijdens het douchen, koken, drogen van de was, schoonmaken en afwassen.

Vocht- en schimmel kunnen worden voorkomen door bouwtechnische problemen te verhelpen en bewoners hun gedrag te laten aanpassen. Bewoners moeten hun woning goed ventileren en verwarmen om vocht en schimmelproblemen te voorkomen.

Bijlage 2. Prevalentie vocht en schimmelproblemen

Om meer inzicht te krijgen in de prevalentie van vocht en schimmelproblemen in Haaglanden is er gekeken naar data van de Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen (GM VO) 2016, 2020 en 2024. De GM V&O geeft een beeld van hoe vaak en bij wie vocht- en schimmelproblematiek voorkomt.

Figuur 1 laat zien dat één op de zes inwoners in Haaglanden (16%) wordt blootgesteld aan schimmel in de slaap- en/of woonkamer en deze blootstelling is toegenomen over tijd.

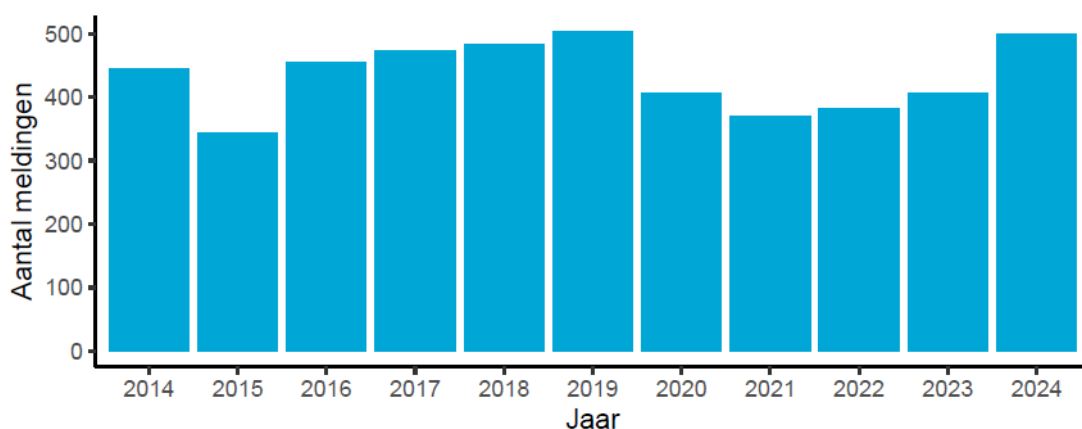
Figuur 1. Percentage schimmel in woon- en/of slaapkamer over tijd, Haaglanden.

Bijlage 3. Meldingen bij GGD Haaglanden

De gezondheid en milieumeldingsdata van GGD Haaglanden van 2014-2024 geven inzicht in de problematiek waarmee inwoners zich bij GGD Haaglanden melden met een hulpvraag. GGD Haaglanden ontvangt meldingen van inwoners, instanties en gemeenten over diverse milieuonderwerpen, waaronder vocht, schimmel en ventilatie. In totaal gaat het om 4769 meldingen over de periode van 2014-2024.

Trend en spreiding van de meldingen (2014-2024)

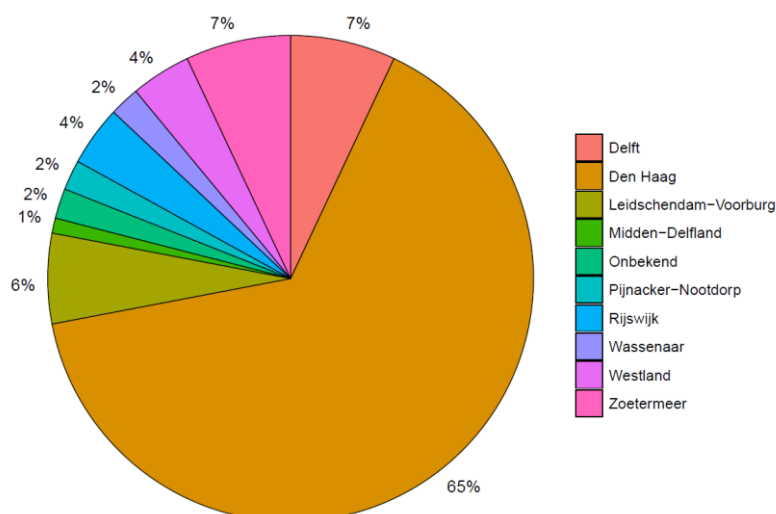
Figuur 2 laat zien dat het aantal meldingen per jaar geleidelijk toenam in 2014 – 2019, met uitzondering van 2015 en een daling tijdens corona (2020-2022). Sinds 2022 neemt het aantal meldingen toe, waardoor in 2024 het aantal meldingen weer ongeveer gelijk was aan voor corona (2019). Op basis van deze trend en de groei van het aantal inwoners in Haaglanden is de verwachting dat het aantal meldingen verder zal blijven toenemen.

Figuur 2. Totaal aantal meldingen per jaar voor de regio Haaglanden.

Aantal meldingen per gemeente

De meeste meldingen komen uit Den Haag (65%), Delft (7%), Zoetermeer (7%) en Leidschendam-Voorburg (6%), zie figuur 3. De meeste vragen worden gesteld door inwoners (91%), andere vragen worden bijvoorbeeld gesteld door instanties of gemeenten.

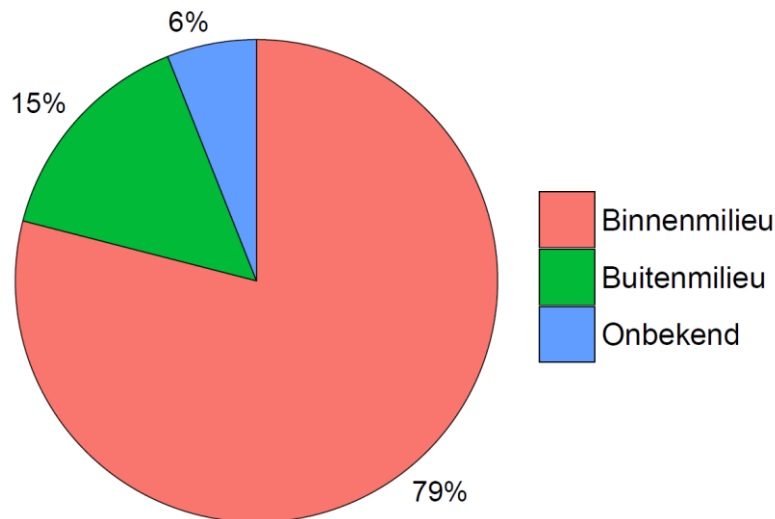
Figuur 3. Aantal meldingen per gemeente, uitgedrukt als percentage van het totaal aantal meldingen (2014-2024).

Onderwerpen van de meldingen

De meldingen gaan over uiteenlopende onderwerpen. Veruit de meeste meldingen gaan over binnenmilieu (79%), gevolgd door buitenmilieu (15%). Voor 6% van de meldingen is het type milieu onbekend.

Meldingen gaan over verschillende onderwerpen. Een buitenmilieu melding gaat bijvoorbeeld over bodem, geluid (verkeer) of geur. Binnenmilieu meldingen kunnen gaan over koolmonoxide, ongedierte, geluid (buren), kwik, lood in kraanwater of vocht, schimmel en ventilatie.

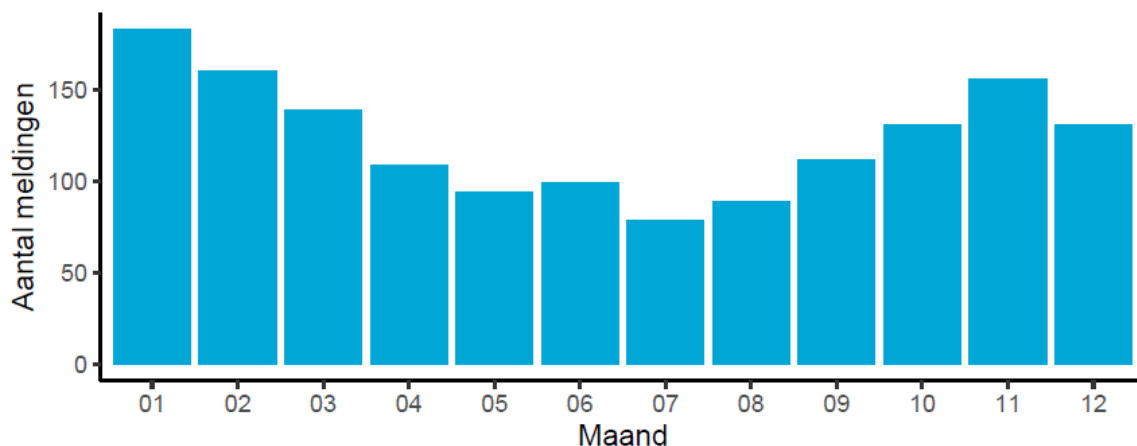
Meldingen over vocht, schimmel en ventilatie komen het meeste voor. Ongeveer een derde van alle meldingen gaat over vocht, schimmel en ventilatie.

Figuur 4. Aantal meldingen per type milieu, uitgedrukt als percentage van het totaal aantal meldingen (2014-2024).

Vocht, schimmel en ventilatie – spreiding

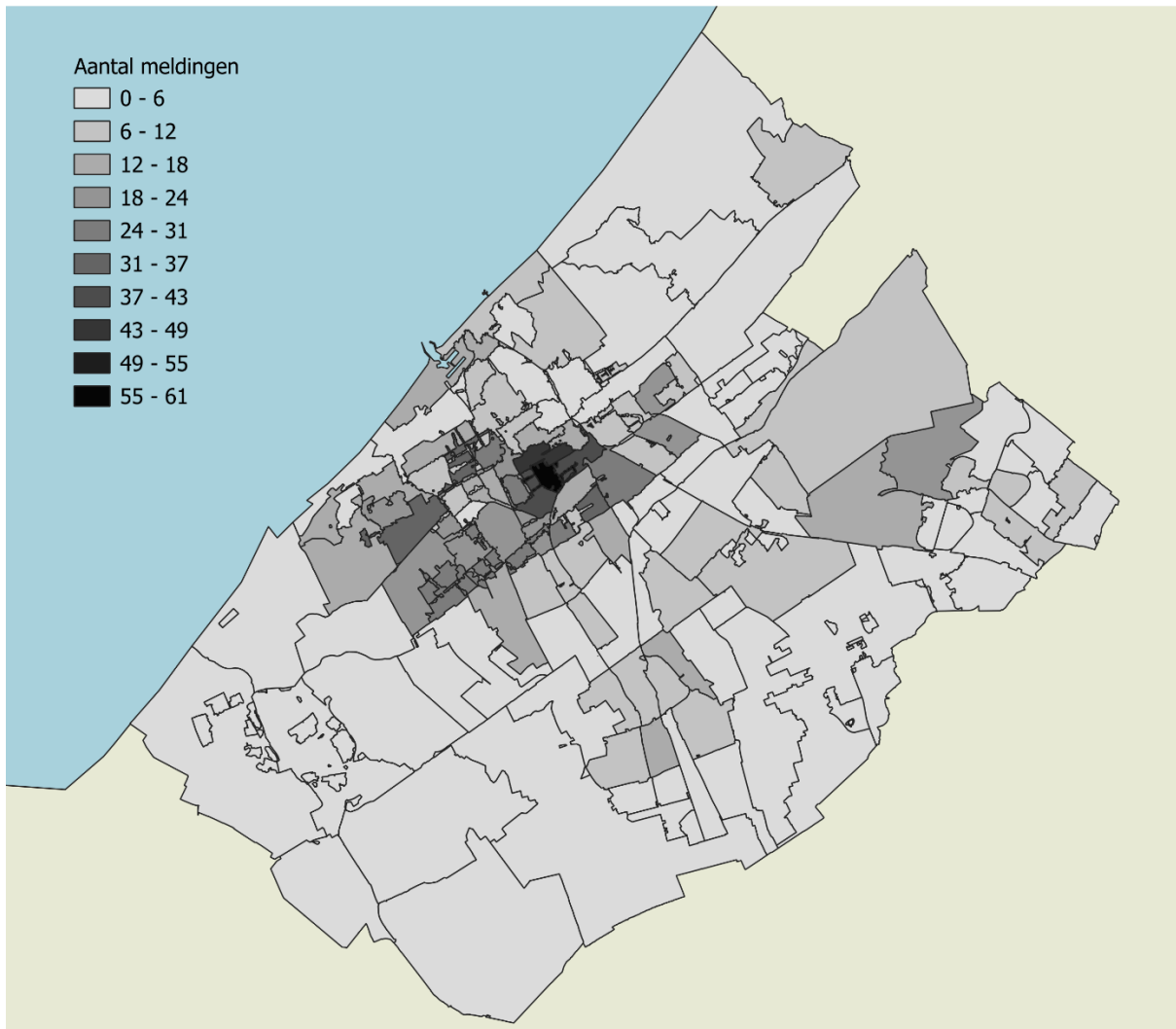
Figuur 5 laat zien dat het aantal meldingen tijdens de winter- en herfstmaanden – wanneer inwoners veel tijd binnen doorbrengen en het kouder is en bewoners hun woning minder goed ventileren en verwarmen- hoger is vergeleken met de lente- en zomermaanden. Het lagere aantal meldingen in december wordt mogelijk verklaard door de feestdagen.

Figuur 5. Aantal meldingen per maand voor het onderwerp vocht, schimmel en ventilatie (2014-2024).

Meldingen op postcodegebied

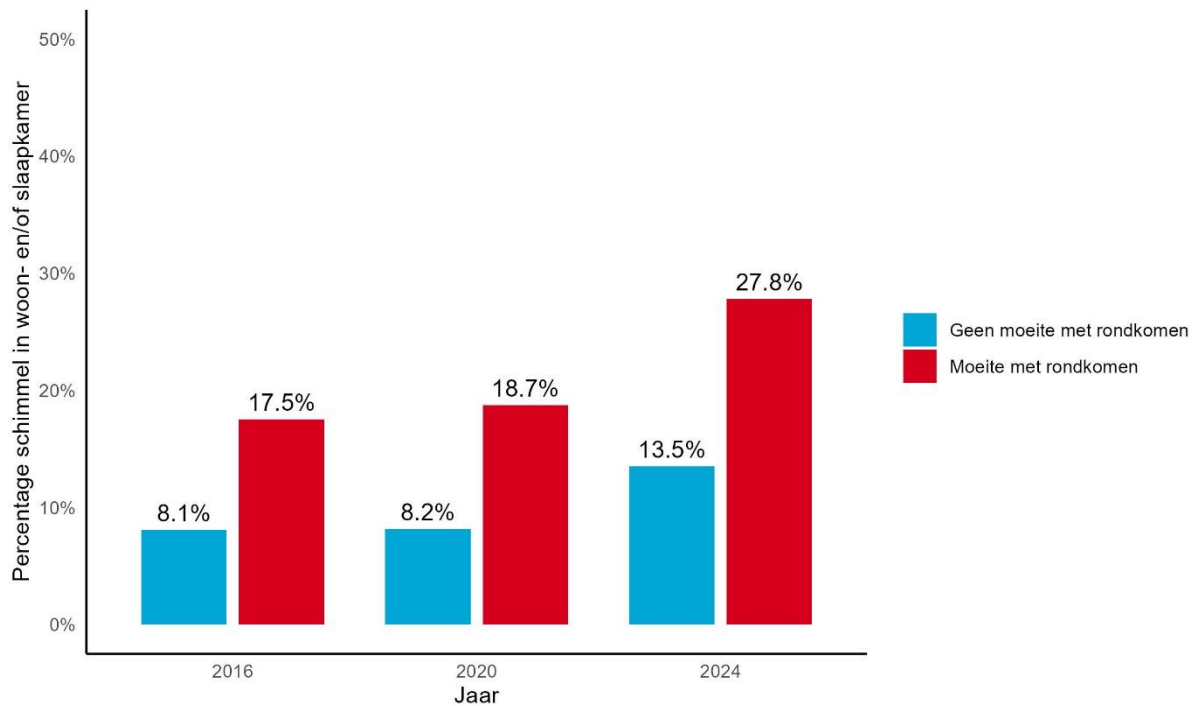
Tussen postcodegebieden zit een groot verschil in het aantal vocht, schimmel en ventilatie meldingen, zie figuur 6. De meeste vocht, schimmel en ventilatie meldingen gaan over woningen in de postcodegebieden van de Schilderswijk in Den Haag.

Figuur 6. Aantal meldingen per postcodegebied voor het onderwerp vocht, schimmel en ventilatie. De legenda geeft per grijs tint het aantal meldingen weer (2014-2024). Hoe donkerder het postcodegebied, hoe meer meldingen er uit dit gebied komen.

Bijlage 4. Moeite met rondkomen en vocht en schimmelproblemen

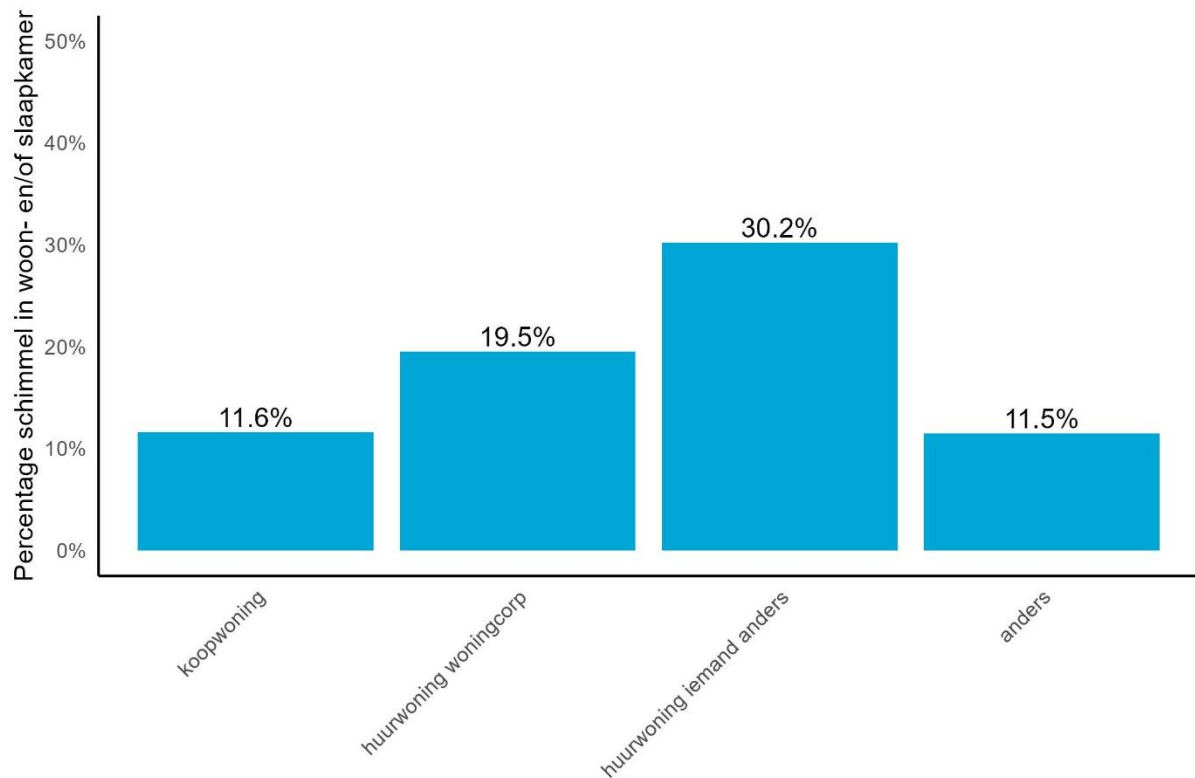
Uit de GM V&O 2024 data blijkt dat in de regio Haaglanden inwoners die moeite hebben met rondkomen vaker aangeven vocht- en schimmel in woon- en/of slaapkamer te hebben dan inwoners die geen moeite hebben met rondkomen, zie figuur 7. Inwoners die moeite hebben met rondkomen hebben doorgaans minder mogelijkheden om zelf actie te ondernemen, zoals isoleren, investeren in een ventilatiesysteem of voldoende verwarmen en ventileren.

Figuur 7. Percentage schimmel in woon- en/of slaapkamer over tijd, Haaglanden, uitgesplitst naar moeite met rondkomen.

Bijlage 5. Schimmel en vochtproblematiek in huur- of koopwoningen

Figuur 8 laat zien dat in 2024 in de regio Haaglanden schimmelproblemen vaker voorkomen in huurwoningen dan in koopwoningen (12%). Dit geldt zowel voor woningcorporatie huur (20%) als particuliere huur (30%). In veel gevallen zijn bewoners afhankelijk van de verhuurder voor het oplossen van vocht en schimmelproblemen, wat de aanpak kan vertragen.

Figuur 8. Percentage schimmel in woon- en/of slaapkamer in 2024, Haaglanden, uitgesplitst per woningtype.